

yàmana

Esteve Corbera

Poemes: Esteve Corbera
Disseny i il·lustracions: Platanosnaranjas S.L.
Impressió: GAM

© Tots els drets reservats

Barcelona, Setembre 2011.

Al meu pare

Nota de l'autor

L'any 2004, el meu pare i jo vam escriure un conjunt de versos lliures i pensaments que mai van arribar a ser publicats. Alguns d'aquests, però, van esdevenir cançons gràcies al nostre bon amic Ignasi Roda i van donar lloc al Tornarem a viure.

Aquest recull que ara comenceu a llegir és la meva primera aventura en solitari. En ell hi ha una selecció de textos d'aquell primer projecte, però la majoria són versos dels darrers sis anys. La temàtica és diversa: l'enyorança, el sentit de l'existència, la injustícia social i molts intents de descriure l'alquímia de l'amor.

L'aventura és bilingüe i, per tant, l'he estructurada en dues parts segons la llengua en què van sorgir les paraules. En cadascuna d'aquestes parts he ordenat les històries alfabèticament i no per ordre cronològic.

L'any 2007, mentre llegia Patagonia, de Bruce Chatwin, em va captivar un fragment en especial. En ell l'autor explica el significat de la paraula «yàmana», vocable de la llengua yaghana patagònica. «Yàmana» significa «viure, respirar, ser feliç», però també «gent» quan es contraposa al mot «animals». A més, quan el mot «yàmana» esdevé sufix de la paraula «mà», aquesta última significa «mà estesa, en senyal d'amistat».

Se'm va ocórrer aleshores que aquesta paraula era l'adequada per a una compilació poètica, principalment per dos motius: primer, perquè els versos són un cant a la vida, un exercici de meditació conscient i de plenitud i, segon, perquè compartir-los és la meva mà estesa a un diàleg en silenci

amb vosaltres, amics i lectors.

Yàmana és, per sobre de qualsevol altra cosa, un tribut al meu pare, un humanista que escrivia poesia i en gaudia, i també a la seva memòria. Ell em va llegar la passió per escriure i per implicar-me, viure intensament, tenir coratge, mirar endavant i descobrir el viatge espiritual, personal i col·lectiu de la vida. Sense ell, sense la mare, i sense els meus germans i germanes, no seria qui sóc ara.

No vull acabar sense expressar el meu agraïment a l'Ignasi Roda per proposar-me algunes correccions als textos i escriure el pròleg; a la Clara Muñoz, per afinar la rítmica i l'ortografia i a Platanosnaranjas, pel disseny gràfic.

Especialment, vull agrair-li a la Berta la companyia, la inspiració, i sobretot la paciència quan m'evadeixo escrivint o quan sóc lluny de casa. El nostre fill Pol és el present i el futur, i li he d'agrair que m'estigui ensenyant a redescobrir el món, a meravellar-me cada dia.

Esteve Corbera Elizalde

La poesia calidoscòpica de l'Esteve Corbera

Escriure poesia és un desig! No hi ha cap altra raó que mogui un poeta a escriure poesia. La visió del món i de l'ànima humana a través de les imatges que confegeixen un poema no és pas un privilegi sinó una virtut. Però la virtut és un «gènere» que cal conrear, és l'exercici diari, és el capteniment vers una idea, un núvol, un color, una forma, una llàgrima... Després ve la part formal, aquella que ordena els poemes i els fa plec, o llibre, o monografia.

La poesia que aquí ens ofereix l'Esteve Corbera es situa en el primer estadi, quan tot és un remoli d'idees abans de ser ordenades. Aquí rau la peculiaritat d'aquest recull, ja que és una calidoscòpica projecció de sentiments del poeta que es projecten per una necessitat vital de compartir-los.

Aquí i allà les sensacions es barregen i malden per sortir. Hi ha tristesa, desengany, ironia, un pessimisme optimista i un optimisme pessimista. Hi és tot, tot el que el seu cor li demana per a deixar d'estar oprimint, per alliberar-se, amb el convenciment que, de nou, tornarà a bategar per a generar nova poesia.

Quan ell diu «Vull ser aigua per a fer-te créixer» hom no pot deixar d'imaginar en la florida de tot aquest devessall de poemes que han cercat les aigües propícies per a créixer. No són pas, però, llavors plantades sinó aigua en estat pur, aliment per a la creixença, el bé preuat de la vida mateixa. I cada poema és una vida (o una vivència, si ho voleu) que palpita per si sol i dona pas a una interpretació lliure, aquella que el lector farà si es deixa endur pels infinits bocins de vidres acolorits del calidoscopi del poeta.

La veu del poeta parla amb una gran veneració pels seus ancestres i els evoca sovint, així com també pels paisatges que l'han acompanyat al llarg de la seva cosmopolita vivència. Ha descobert en les seves referències una manera vital de retenir tot allò que el commou i l'impacta i sap com donar-li forma verbal, així com també traduir-ho a forma escrita. Vet aquí el privilegi del que us parlava. També hi ha l'amor del poeta, i el desamor, cruel, esquinçador, manifestat a voltes de manera escarnida o amb una melangia que captiva:

«Si pasa el tiempo y te sigo queriendo no te quiero a ti, será el recuerdo»

Un amor que sembla reflectir profundes turbulències, acords i desacords dignes, per què no, dels grans romàntics.

El compromís social també es manifesta, i de manera contundent, en una bona colla de poemes. El poeta, que ha estat i és -com tots- testimoni dels grans desequilibris humans, no pot deixar de denunciar-ho o, millor dit, sent la necessitat de denunciar-ho i fins i tot de preconitzar quin futur ens espera si l'home no redreça el camí: «Qué quedará?».

Ens trobem, doncs, davant d'un treball lliure i eclèctic però sobretot d'una sinceritat aclaparadora, sense embuts, fresca i espontània. Temps vindrà que la pròpia dinàmica de l'Esteve farà que poleixi el seu estil i consolidi els seus temes preferits, però aleshores difícilment entendrem la seva poesia futura si ara no ens deixem endur per aquest exercici de transgressió d'una suposada ortodòxia que, diuen, han de tenir els poetes.

Ignasi Roda Fàbregas

► **Avui que marxo**

Avui que marxo
m'enduc el nostre amor de quatre grapes
ben endins, en silenci.

I tu esdevens enyor en la soledat,
presència, en la màgia del viatge.

Deixo la patagònica bufanda,
m'emporto les xancletes
i et deixo melodies
d'allò que et diria de paraula.

Els ulls s'emboiren,
els llavis es declaren en vaga,
i el desig s'acomoda
a la presó de la distància.

I desconec si farem,
empesos per la mare Àfrica,
les primeres passes.
O si abraçarem l'oblit,
i els sentiments s'esborraran
com les ones a la platja.

*A Maria Gubern (1910-2007)
In memoriam*

▶ **A tu**

A tu, àvia,
que vas néixer a tomb de segle
parint entre les bombes
un infant i una princesa.

Que despatxares un gran «home»
esdevenint bon exemple
de la dona lliure i sola.

Que ensenyaves la pitrera
embogint els avis
de Balmes i Travessera.

Que esbroncaves la portera
i regnaves al Capità
amb el gelat i la conversa.

Que gaudiem del diumenge
xerrant del món
a contrallum de la finestra.

A tu, àvia,
que emmudires de sobte
marxant a la tardor,
sense adéus, sense maleta.

► **Avui que tornes**

Avui que tornes
deixaré de cercar
sobre un mapa
les teves passes,
deixaré de sentir
la teva veu dolça
llunyana.

Avui que tornes
deixaré d'imaginar
els teus ulls clucs
al bus dels que viatgen,
deixaré d'encendre la màquina
per cercar-te entre bits
o nadales.

Avui que tornes
deixaré de pensar
en el teu cos sobre el meu
als nostres llocs i a d'altres,
deixaré de comptar
les hores que passen
i els dies que falten.

Avui que tornes, a la fi,
el teu alè a dos dits de distància.

► Barcelona

Trendy
Modernista
De postal
Plató de cine
Fotogènica
Seductora
Virginal
Cerdà
L'eixample
Gaudí
La Diagonal
El Barça
La Mercè
Els estius de festivals
El Poble Nou
El Born
El Gòtic medieval
El MACBA
La Boqueria
El Manchester
L'Almirall
El Raval
El Poble Sec
-reclamant la dignitat-
La Concòrdia
Gràcia
Botiguetes
Pixats
Barceloneta divina
Xiringos súper cars
Xarnegos
Surfistes
Pijus navegant
Músics de carrer
Estàtues

Malabars
Guiris
Okupes
Mileuristes
Aturats
Empresaris
Currantes
Putes
Immigrants
Escriptors
Artistes
Gays
Eixeibrats
Advocats
Doctors
Infermeres
Estudiants
Congressistes
Cambres
Models
i bons vivants.
Barcelona,
quanta història
quanta gent
i quants encants!
Barcelona,
«mon amour»
on tot hi cap
i tot s'hi val.

► Canet

Buguenvil·lies repinten
cases i parets
i són bells els geranis
dels balcons i dels carrers.

La gent al passeig
cerca l'ombra d'un arbre
o la terrassa més fresca
per prendre un cafè.

L'àvia amb la néta
i la pàrelleta amb els nens
tornen de la platja
arrebossats i contents.

La colla dels joves
modernets i esverats
es fumen uns porros
en un banc vora mar.

L'església batega
les hores, els quarts,
i el bar de l'Andreu
ja és ple a vessar.

Gata i llit sense fer
tomaqueres de reg,
carícies d'estiu
d'un diumenge a Canet.

► Canvi climàtic

Moriran alguns
s'adaptaran d'altres.

La Terra seguirà girant,
mes no sabem amb qui
ni amb quants.

Mentrestant
compro kiwis d'Austràlia,
roba de la Xina,
sabates d'Itàlia.

I netejo la meva consciència
plantant un arbre.

► Distància

En la distància
la presència desapareix i recuperem l'imaginari.
Abracem fotografies
que emmascaren el pas del temps
que congelen el dinamisme
del paisatge i de la gent.

En la distància
esmicolem els murs que aixequen els cossos.
Escrivim paraules
que viatgen plenes de nostàlgia
que parlen de nous indrets
de nous costums i personatges.

En la distància
no trobem resposta als monòlegs en veu alta.
Convivim amb el silenci
que esdevé parella imaginària
que ens acompanya a tot arreu
compartint el cos i fent disbauxa.

En la distància
trobem l'oportunitat de fer-nos grans.
Abanderem l'idealisme
que amplifica els qui no hi són
que obre la ment a l'aigua de pluja
fertilitzant l'antiquíssima bondat
i la bella i exiliada utopia.

► Diuen

Diuen que ets buida per dins,
que dorms mentre la mar et bressola.
Que fas l'hivern llarg,
la primavera dolça
i la tardor fèrtil i plujosa.

Diuen que són efimers els teus murs,
els teus camps, els teus boscos i camins,
les cases blanques.
Que canvies de pell amb el garbí,
el llevant, la tramuntana.

Diuen que has vist passar el temps
veient morir els peixos
i l'herba eixugar-se.
I que per molt temps que passi
romandràs immortal, gentil i salvatge.

Diuen que així ets tu,
Menorca.

► De l'amor

Fa temps que em meravello
quan la llum de la tarda
entra per la finestra i tu,
arraulida, fas la migdiada.

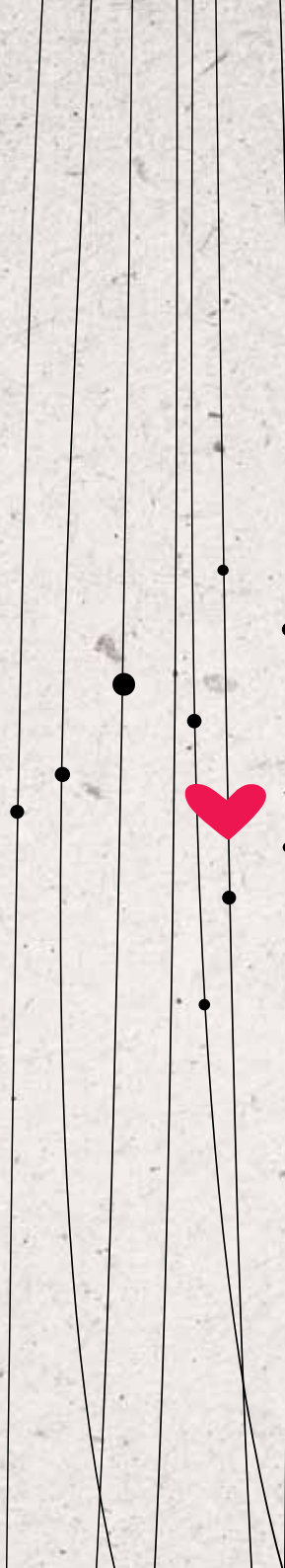
Observo els riuets dels ulls,
els llavis entreoberts
que ressusciten les paraules,
els cabells desendreçats
com la mar llevantada.

Escolto el teu respirar pausat,
desxifro sons breus codificats,
somric quan em recites
el «deixa'm estar,
no miris que em fa vergonya».

T'acaricio els peus,
et beso el front,
i quan m'aixeco,
em reclames.

M'acullis càlida,
t'abraço fort,
«vine aquí,
ja no t'escapes!».

Et mossego,
em despulles,
i fem l'amor,
fins la vesprada.

► Deixa

Deixa

que la pluja s'emporti el dolor,
que el foc cicatritzi les ferides,
que la mà d'un amic venci la soledat,
que una conversa evoqui la nostàlgia.

Deixa

que el vent obri la finestra,
que s'emporti l'angoixa, la tristesa,
que la tendresa d'un amant et porti amor,
que un petó et faci la dona més bella.

Deixa

que el sol t'envaeixi,
que l'escalfor t'aixequi l'ànima,
que el got s'ompli d'entusiasme,
que l'albada empolegui els records,
els records que avui et fereixen.

*A José Antonio Corbera Gubern (1937-2007)
In memoriam*

► El vell lleó

El vell lleó, moribund,
no volia deixar-nos sols.
S'aferrava al llit fred
sense esma ni força.

La mort havia arribat per quedar-se.

Aleshores, alliberat,
ens va mirar, i somrient
va dir allò tant seu:
<<s'ha acabat el viatge>>.

Setanta anys ben plens
de projectes inacabables
farcits de bells ideals,
de conviccions i constància.

Resta un llegat immens
de fites que perduren,
de sis fills i molts més néts,
i una lleona òrfena.

Resta una muntanya
bressol de silenci i cendra,
testimoni on ha fet créixer
el vell lleó una lavanda.

La mort havia arribat per donar vida.

► **Endevina**

En un trajecte en taxi,
embolicant les amistats.
Sostenint un préstec,
rere els pactes de sang.
Aliena a classes i races,
pilar de la solidaritat.
Intrínseca a l'amor,
guia del bon tarannà.
Força centrípeta de la vida,
impuls de l'evolució social.

Ella és la _____

► Es Guardians

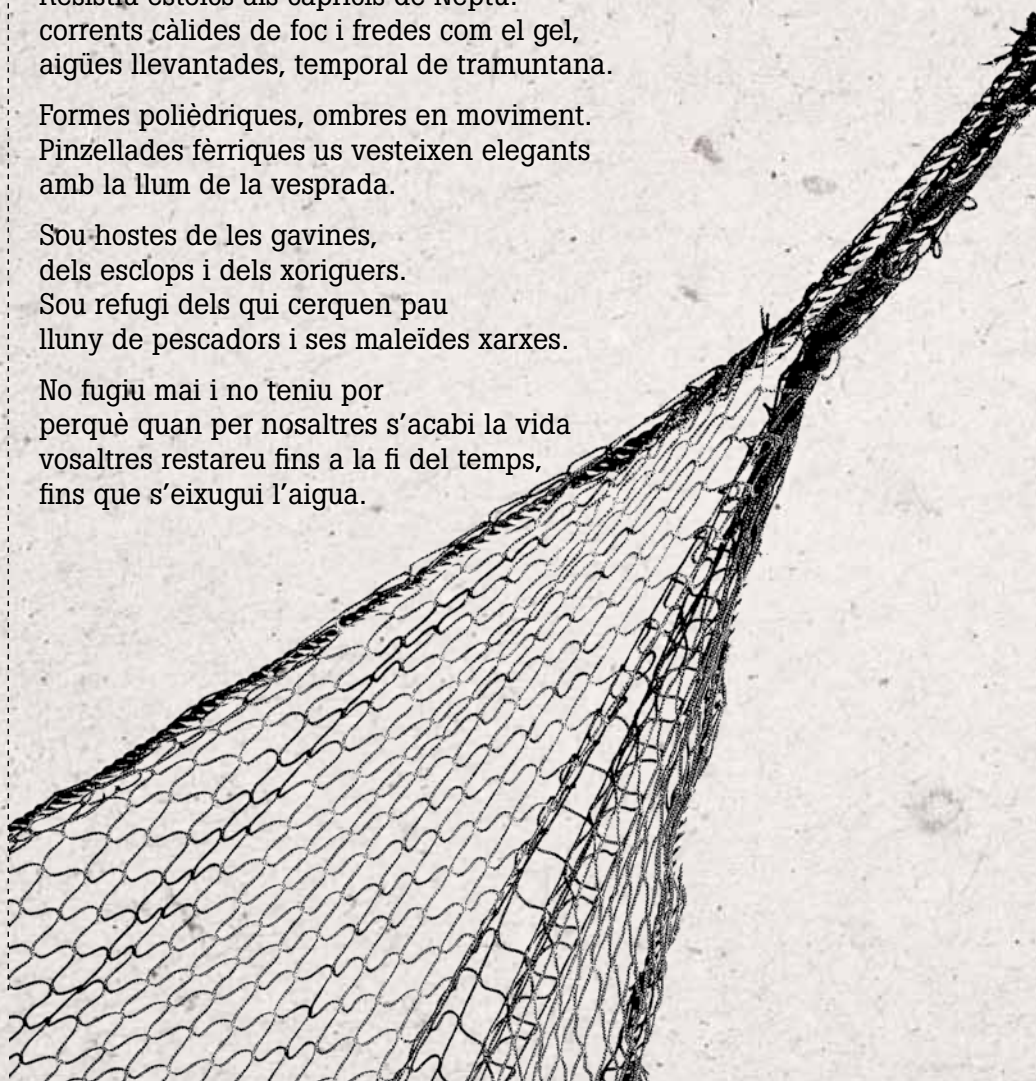
Guardeu sa terra de mar,
sou l'esperança d'un naufrag.
El vostre temps no és el dels homes,
milers d'anys són els minuts del vostre rellotge.

Resistiu estoics als capricis de Neptú:
corrents càlides de foc i fredes com el gel,
aigües llevantades, temporal de tramuntana.

Formes polièdriques, ombres en moviment.
Pinzellades fèrriques us vesteixen elegants
amb la llum de la vesprada.

Sou hostes de les gavines,
dels esclops i dels xoriguers.
Sou refugi dels qui cerquen pau
lluny de pescadors i ses maleïdes xarxes.

No fugiu mai i no teniu por
perquè quan per nosaltres s'acabi la vida
vosaltres restareu fins a la fi del temps,
fins que s'eixugui l'aigua.

► Fenitelitamina

A l'Univers de la teva pell,
les pigues resulten cossos gràvids
d'infinita atracció per uns llavis
inexperts entre constel·lacions.

La llengua, que s'humiteja
amb la calidesa dels petons,
juga intrèpida i trapella
a descobrir tots els racons.

Les carícies pregunten,
uns gemecs responen,
i amb les mans entrelligades
fem l'amor com si fos la fi del tot,
com si fos l'última vegada.

Entro, surto, t'esguardo,
em mires, puges, baixes.
M'envaeix el desig més desbocat,
la tendresa infinita:
«m'estimes?», «t'estimo!».

Fenitelitamina pura.

*A Pol Corbera Gracia
Nascut el dia 28 de Juny 2011, 23:48 hores*

► **Fill**

Llavor de tardor,
llum hivernal,
fruit d'estiu,
flor de primavera.

Fill de l'Àsia,
adveniment africà,
ciutadà global,
nacionalitat europea.

Fill de la calor,
ressaca de revetlla,
petard de sant Pau,
joia de sant Pere.

Fill de l'amor,
despertar vital,
continuació
de la nostra existència.

► Flor

Quin silenci, quina pau que sento
contemplant aquest paisatge.

T'esguardo envoltat d'herba,
de prats i de muntanyes.

La distància és insuportable entre tu,
la més bella de les flors, i tots
nosaltres.

Vull ser aigua per fer-te créixer,
ser un sòl fèrtil i alimentar-te.

Vull ser pol·len per fecundar-te,
ser vent per una dansa.

Vull ser llum per il·luminar-te,
i ser un insecte per olorar-te.

Quin silenci, quina pau que sento
contemplant aquest paisatge.

► Foc

Vora la xemeneia penso, existeixo.

La fusta crema, sento l'escalfor de les flames.
Tanco els ulls, el foc em parla.

Diu ell que és perquè d'altres li permeten:
les espurnes, la fusta, l'aire.

Tots som foc, tu, jo, ells, vosaltres...

D'altres ens fan, i ens deixen ser,
fins que ens extingim, quan tot s'acaba.

La màgia de l'existència a l'escalfor de la cambra.

► **Germinal**

Podem deixar que això nostre
germini i floreixi,
que la llavor d'avui
esdevingui herba, arbust o arbre.

Podem ser una campanella
petita, morada i modesta,
viure als prats de muntanya,
alimentar la vaca i les ovelles.

O podem ser una ginesta
combatent, forta i esvelta,
i verdejar tot l'any un marge
d'una bella carretera.

O perquè no ser un bedoll
blanc, espigat, solemne,
i gaudir de l'aigua del riu
i revestir la primavera.

O podem ser una olivera
mil·lenària, perenne,
fer la llar enmig d'un camp
i sentir les arrels profundes
penetrar la terra.

► Les petites coses

La truita de patates,
els braços sobre les espatlles,
els petons,
el pijama,
les acolorides calces.
Entrelligar-nos peus i dits,
cantar desafinant,
somriure,
comptar constel·lacions,
cridar «t'estim!»,
en veu molt baixa.
Sofajar,
fer un got de vi,
inventar-nos amanides,
dormir plegats,
olorar-nos,
desitjar-nos el bon dia.

► Màgic seria un botó

Màgic seria un botó
que amagat rere l'esquena
ens permetés silenciar
les memòries deshonestes.
Que fes desaparèixer
la tristor i les enveges,
el record de vells amors,
la melangia dels diumenges.

Un botó que ens temptés
a llençar la motxilla,
que ens retornés la innocència
de la infantesa llunyana,
la capacitat per reescriure
el primer vers, la primera pàgina.

Un botó que fos redempció,
benedicció o condemna,
que fos símbol del passat feixuc
del que ens colpeja les hores buides,
de la mort de l'home adult,
de la utopia del renèixer.

► Manifest

M'agradaria que els polítics fessin política
i que els banquers es baixessin el sou,
que purguessin els pecats i netegessin les consciències.
Que es recuperés l'economia, que fos justa i sostenible
i que els futbolistes ben pagats fessin vaga indefinida.

M'agradaria que la benzina s'acabés demà passat
i creguéssim de debò que està canviant el clima,
que la felicitat no fos per tants comprar roba a les botigues.
Que dimitissin els militars, els dictadors, els reis, els terroristes
i que no hi haguessin mai ferits ni morts, ni vençuts, ni víctimes.

M'agradaria que Zapatero abandonés el populisme
i promogués l'educació, la sanitat, la ciència,
que no ensarronés la gent amb duros a quatre pessetes.
Que aquí tinguéssim Estatut, pacte fiscal, independència
i que dormissin a presó en Millet i en Prenafeta.

M'agradaria que els activistes obrissin sempre les notícies
i valoréssim el seu esforç, coratge i valentia,
que s'ignoressin la borsa, els demagogs i les audiències.
Que els pagesos mentrestant guanyessin el que mereixen
i que els toros a llurs botxins tallessin la llengua i les orelles.

M'agradaria que hi hagués més trens, menys vehicles
i que els vianants estimessin els ciclistes,
que respiréssim aire net i omplíssim el pit d'optimisme.
Que tanquéssim els emails, els facebook i els whatsapps
i que ens veiéssim més sovint per gaudir plegats la vida.

Tot això m'agradaria.

► Menorca

Marxo amb la promesa
de prendre't entre els meus braços
prims i fidels a tu
en el temps, en la distància
quan, a l'Àfrica, siguis invisible als meus ulls.

Tornaré desitjant
besar-te amb els meus llavis
petits i vermells
que engendraran paraules
quan el juny, per fer esclatar l'estiu, arribi.

Viuré esperant
un cop de vent en la bolor
de la mar calma
en la teva pell bruna, salada,
quan la terra d'aquest amor, oh paradís!, ens regui

► **Mirant enrere**

Hem pedalat enmig dels camps
els boscos, la natura.
Hem descobert racons
de gent amable, menjar selecte.

Hem caminat amunt i avall
per la platja i la muntanya.
Hem gaudit de rius i llacs
de la mar Mediterrània.

Hem conversat de tot i res
dels amics i de la feina.
Hem gaudit sota els llençols
dels cops de vent a la finestra.

Hem vist les fulles sortir i caure,
els camps florir, el blat llaurar-se.
Hem tingut un bonic fill
que ens fa més forts si cap encara.

Que n'és de joiós l'avui
quan recordo i miro enrere.
Que bonic seria si
això nostre
fos per sempre.

► **Mongeta**

Tensa espera de trenta minuts.
En tindràs un o seran dos?
Bum-bum, bum-bum,
batega el cor de la mongeta.

Quatre centimetres i escaig.
Onze setmanes a tot estirar.
Òrgans i funcions normals,
cames llargarudes d'atleta.

► Orfe

Avui jec en el sofà on escrivies poesia.
A fora plou, és fosc.

El teu esperit segueix viu dins d'aquesta casa
embolcallant el càntir, les flors, la làmpada,
i les fotografies d'un passat que viu en la memòria.

Un passat que no tornarà, perquè tot passa.

Avui he vingut aquí sol, a recordar-te.
A fora, el vent colpeja els arbres,
els porticons, les finestres,
i el campanar vetlla per unes cendres testimoni
d'un cos que mai va voler deixar-se vèncer.

Avui nodreixes aquest Aran que tant estimaves,
que tant et va ferir,
quan es subjugà als qui no entenen de llegats,
els qui han fet de la vall un cementiri de pedres.

*De què parlo quan parlo de córrer
Haruki Murakami.*

▶ Parlo

Quan parlo d'anar en bicicleta,
parlo de benestar físic, mental,
d'una línia blanca monòtona
i de pistes enfangades i polsegoses.

Parlo de respirar profundament,
de sentir el cor bategant amb força,
de la cadència de les cames,
de braços tensats, de la panxa enfora.

Parlo d'observar la natura,
de paisatges que canvien,
de descobrir racons,
de mullar-se, d'olorar la terra.

Parlo d'amics inseparables,
d'alforges lleugeres d'equipatge,
d'ànims, mapes, cruiximents,
de converses entranyables.

Parlo d'una ment en blanc,
de les millors idees,
de solitud, d'esforç,
de perseverança.

Parlo, és clar, de llibertat,
d'energia endosomàtica,
de tenir temps per un mateix,
de meravellar-se.

Quan parlo d'anar en bicicleta,
parlo d'això i de molt més
que d'una línia blanca monòtona,
i d'unes pistes enfangades i polsegoses.

► Pensaments de natura

Jardí d'essències,
de flors grogues i oloroses.

Pardal assedegat,
que beus a la bassa
mentre els peixos del mirall t'esguarden.

Papallona lleugera,
que voles per fi lliure
descansant sobre el mur les teves ales.

Granota rondinaire,
que has trobat en un raig de sol
el que sota l'aigua et manca.

Cargol pacient.
Borinot que fas possible
l'amor entre les plantes.

Arbres esvelts,
que us vestiu de fulles tendres
ara que l'hivern ens abandona.

Corb que vigiles des de la teulada.

Aranya que menges formigues d'efimera vida.

Ajudeu-me.

▶ Porto Velho

Ciutat extensa, riberal,
violenta, galant,
dels sem-terra, vital,
ciutat bruta, abandonada.

Ciutat polígama, sexual,
humida, visceral,
d'indígenes, mineral,
ciutat petita i centenària.

Ciutat traïdora, teatral,
de fruita dolça i ensucrada,
de dia i nit a parts iguals,
ciutat de fusta al bosc robada.

► **Rellotge**

Et mous en silenci, circular,
marejat, avorrit, sempre igual.
Puntual amb tots, castigant!
Indestructible cadència del tic-tac.

► Roure

Deixem que això nostre creixi lentament,
com una llavor caiguda sobre la terra fèrtil,
amb el pas de les estacions.

Que l'hivern trenqui la closca,
i la pluja nodreixi les arrels,
mil·limètriques, absorbents.

Que la primavera esclati,
i un brot llampant es faci lloc
petit i rebel entre els matolls.

Que l'estiu obri pas
a un arbre fort de tronc esvelt
i branques cantaires amb els vents.

Que la tardor el gronxi
i ompli de fulles el sòl,
protegint de l'aigua el pelegrí,
i del fred els ocells del bosc.

► Sa nina

Sa nina no hi és i em manca.
Mes li parlo cada dia, com si fora un boig.
Li explico què faig, d'on vinc, on vaig.
Preparo els àpats, serveixo el vi,
alço el got i me'l bec.
Brindo un somriure a l'espai buit.

Sa nina no hi és i em falta.
Mes la sento a prop, com si la distància fóra res.
Constantment em pregunto què deu fer.
L'imagino levant-se, rentant-se els cabells,
treballant de bata blanca,
salvant la vida dels pacients.

Sa nina no hi és i l'enyoro.
Mes demà s'acaba l'Àfrica i tornaré a casa.
Per gaudir dels cabells embolicats,
de la seva paraula, i del seu cos esvelt.
Penso en l'aeroport, en l'abraçada del retorn,
en la primera paraula,
en el primer petó.

► Ushuaia

Escriu-me un vers sense paraules.
Envia'm una fotografia blanca.
Pensa'm, però en silenci roman fins la tornada.
Deixa que ens faci invencibles la distància.
Pren un tros de gel,
imagina'l càlid com la nostra besada.
Enyora'm solament
quan quelcom sigui màgic.
No pensis que aquí t'espero.
Viu el present en llibertat.
Vola, sense gàbia ni lligams,
però sigues l'au que sempre torna.

NOTA: Ushuaia és la capital de la província de Terra del Foc, al sud de l'Argentina.

► Vent austral

El vent austral
no tem la civilització.
Els cotxes xoquen,
els edificis trontollen,
la brossa s'escampa per tot arreu,
la gent vola.

Mentre jec al llit
el vent colpeja les finestres.
Vol entrar sense permís,
no sé per què
no sé què he fet
no sé què vol.

És ferotge, crida disgustat,
cabrejat, enrabiad, encegat,
fora de si.

M'espanta!

▶ Viure

Visc de la mar blava
del teu perfil al port.

Visc de les estrelles i petxines
que duïen escrit el nostre nom.

Visc de la brisa en aquella platja
que ens portava salabror.

Visc de recordar el sol i les onades
mentre abraçats fèiem l'amor.

Visc del que restava en silenci
entre els espais dels nostres mots.

Visc de petons que mai acabaven,
de la nostra comprensió.

Visc de fredes passejades
sobre fulles de colors.

Visc de paraules en papers
i d'olors entre llençols.

Visc d'aquell passat idíl·lic
per un futur prometedor.

Escolta'm i no te'n vagis
vull viure del nostre amor!

► **Acto
de amor en sal**

Te fecundo con arena,
el mar te lava.

Te fecundo con ansia,
bajo un sol abrasador
preludio de luna llena.

Confieso entonces que mi ser,
escurridizo, volátil,
este ser que hoy te tiene,
este ser que aún no se ha ido
ya te extraña.

▶ Amor diablo

Amor proscrito
de cama sin ventana ni aire fresco.

Amor vendido
al conformismo de lo malo conocido.

Amor distante
del hoy me das y del mañana no te tengo.

Amor de engaño,
de farsa y vodevil por duplicado.

Amor malvado
de desgaste y malos tratos.

Amor ruin, patético, endiablado.

► Aquí estoy

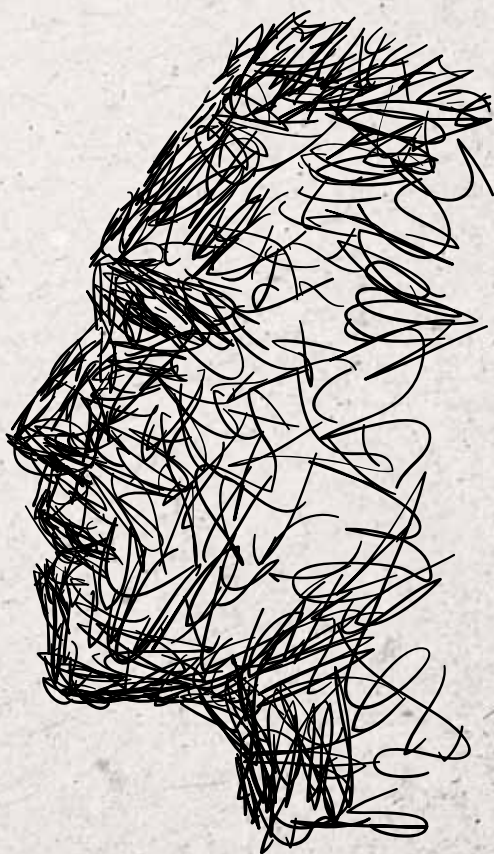
Aquí estoy volando rumbo a ti,
meses más viejo, o más sabio,
o tal vez menos, o ambos.

En este tiempo,
victorias y derrotas en los estadios del ánimo,
diálogos sin carne ni miradas,
urgentes, fríos, esporádicos.

Me pregunto qué abrazo esperas,
si es que esperas algo.
Qué caricia, qué palabra,
qué distancia entre los labios.

Mentiría si dijera que prefiero
mi diván a tu lecho,
el desayuno sin ti a contigo,
el país de mis ojos
al de nuestra mirada juntos.

Mentiría si dijera que no quiero
tus relatos y tus besos,
o que me partas la cintura,
o que me bailes cerquita,
alegre, encima y desnuda.

▶ **Arena en los bolsillos**

Desde que te vi pasar,
todavía no has pasado.

Desde que te vi fumar,
todavía no has fumado.

Vas echada pa'lante,
caminas hacia atrás.

Me dicen que te has ido,
pero no te vi marchar.

Hasta creo que te amé,
mas no recuerdo haber querido.

Y te invité a cenar,
sin tener dinero.

Y desperté a tu lado,
sin haber dormido.

¡Cuánta arena en los bolsillos!

► Doña Pascuala

Doña Pascuala es un desliz de piedras,
una niña traviesa, una abuela culta,
una mujer tristemente moribunda.

Doña Pascuala es una raya en tierra roja,
una mancuerna de bueyes sólidos y mansos,
unos ojos aparentemente resfriados.

Doña Pascuala es un pozo de agua limpia,
un canto afinado entre los gallos de pelea,
una brisa de verano que refresca.

Doña Pascuala es la luz de las tinieblas,
el primer pasto en la lluvia de mayo,
el cántico de la memoria contra el olvido.

Doña Pascuala es ver pasar el tiempo,
la lucha contra el aspirar a nada,
la rebelión contra el destino escrito.

► El gato -acercamiento-

Parado, bajo el ciprés,
me miras joven y blanco.
Pareces perdido,
triste, abandonado.

Te susurro que vengas,
que no tengas miedo,
mas huyes veloz
en cuanto me acerco.

Desayunas leche con gambas,
y al acercarme regresas
a tu refugio entre las plantas.

¡Qué tímido eres!
Y yo un desastre
con lo felino y las distancias.

A ver si aprendemos a querernos,
que nos queda una mañana.

► **El gato -abandono-**

Arrogante soy por pensar
que un plato de gambas
bastaría para comprar tu afecto.

No bebiste leche anoche
no estás en la calle,
ni en el bosque,
ni en las plantas.

Y con la nevera repleta
de comida gatuna enlatada
me despido y te perdono.

► Estrellados

Estrellados por tan incómodo silencio,
por tanta desilusión de muerte,
por tanto corazón desierto.

Estrellados por tan hipócritas palabras,
por tan sólidos engaños,
por tantas heridas mal curadas.

Estrellados por tanta apatía manifiesta,
por tanto orgullo mal tragado,
por tantos reproches sin llegar a nada.

► Extraños

Espacio oscuro repleto de gente.
Conversaciones de «hola qué tal, cómo te va».

Tormenta erótica.
Caderas danzando al ritmo de house un poco ácido.
Suaves pechos bajo licra abierta por la espalda.

Miradas encontradas.
Azul angustia, verde marihuana.
Desliz de dedos, «venga, que nos vamos».

Lluvia en el viento, agua en la cara.
Tu lengua, mis besos,
silueta de princesa, corazón edulcorado.

Rumores que silencian entre sábanas
las palabras falsas.
El «te quiero», el «te amo»,
dormimos como extraños.

► **Flashback**

¡Despierta!
Dame más de lo que quiero.
Sal fuera cuando llueva.
Corre en camisón por la hierba.
Suelta lo animal.
Desata el instinto de la cueva.
Fusíame a besos.
Destrózame la piel.
Ciégame a fotos de mi cuerpo desnudo.
Enváiname la espada.
Fusiónate de espaldas.
Salpica mi ventana.
Recórtame los pelos.
Mánchame la cama.

► Frío polar

Quiero un bosque en un desierto
y vivir sediento de futuro,
lo pasado, pasado está.

Amplificar mis gestos,
recuperar modales,
desmitificar mitos,
encarcelar recuerdos,
dar de comer al perro.

Quiero arrancar las malas hierbas,
reducir mi ansiedad.
Viajar hacia el círculo polar.

Quiero vivir soñándote encima,
comiéndote la piel a besos,
sintiendo que llegaré a tiempo
para amarte y ser amado
como si acabara el tiempo,
como si no quedara aire
para seguir viviendo
bajo el agua en la que nado
junto al monstruo de tu lago.

► Gravedad

Lo nuestro se cae
por la ley de la gravedad.
Yo, inapetecible como la metafísica de Kant.
Tú, guerrera como Napoleón.
En batallas a partes desiguales
yo pistola, tú, cañón.
Me ha explotado el corazón
he herido de muerte tu ambición.

► Hay algo bello

Hay algo bello
en este bosque
en el tren
en un atasco
en el parque
en el sofá
y en el lavabo.

Hay algo bello
en la cocina
el ascensor
en la terraza
en el espejo
en el mar
y bajo el agua.

Hay algo bello
cuando estás
y no te marchas.

► Iva

Mudo me quedo, mudo,
cuando tus besos me tapan la boca
y siento el sabor de la tierra más fértil.

Torpe me siento, torpe,
cuando tu mirada abraza mis palabras
y las enmudece, y las ata.

Te deseo cuando mi respiración
quebrada en el pecho duele.
Cuando tus dedos recorren
el precipicio de mis labios.
Cuando tu cuerpo y el mío
son uno sin serlo.

Mudo me quedo, mudo,
cuando nos recogemos exhaustos,
vergonzosos, desnudos.

Torpe me siento, torpe,
cuando tu mirada abraza mis palabras
y las enmudece, y las ata.

NOTA: «Iva» es una palabra esquimal que significa, literalmente, «estar bajo una manta junto a alguien», y denota un vínculo sentimental.

► **La Rubia Capitán**

Nos sentimos solos,
como deben sentirse los prisioneros de las cárceles,
olvidados.

Rodeados de fotografías
habitamos un escenario
repleto de personajes incompletos y transitorios.

La Rubia se fue dejando atrás un holocausto
de corazones maltrechos, lagrimones,
rumbos inciertos.

Y sin Capitán,
no hay barco que navegue sin naufragar.

Y sin viento
las velas no llevan a ningún lugar.

► Mejor

Si vas a ser mejor que yo
porque algo tienes que decir.
Y vas a hundirlo por fin 'tó',
decidiste que es el fin.

Si no escuchas mis canciones
o se han muerto tus recuerdos.
Si ya no llamas ni a mi madre
ni te acuerdas de mi perro.

Si andas sola de postín
pero me escondes a ese nuevo,
por si compito y enfermo
de mal de amor o mal de celos.

Si es así, mejor me voy y no regreso,
o mejor me quedo y lo quemamos todo:
tus fotos, tu ropa, mis recuerdos.

O mejor te entiendo y no hago nada,
ni te escribo un solo verso.

► Nostalgia

Nostalgia de calor,
de lluvia, de viento.

Nostalgia de mar,
de tierra, de cielo.

Nostalgia de sexo,
de amor y de celos.

Nostalgia de alcohol,
de bares, a cientos.

Nostalgia de espera,
de avión, aeropuerto.

Nostalgia de marcha,
de amigos, de veros.

Nostalgia de ti, de vos,
nostalgia de perros.

► Otoño

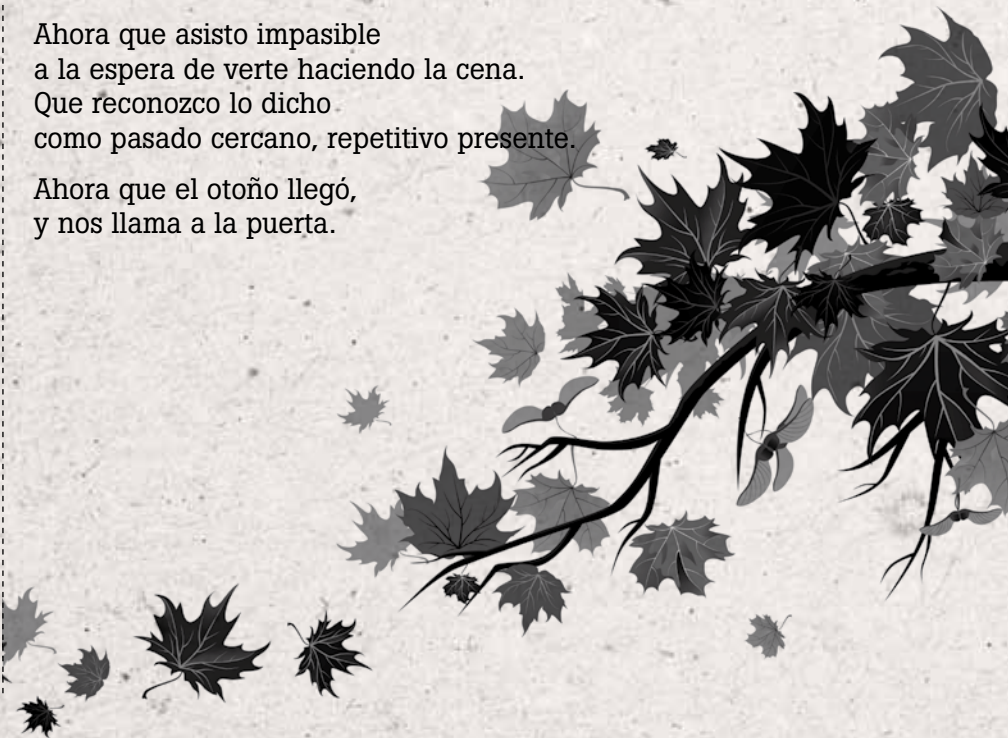
Ahora que en viernes
ayudo al maestro a matar a la bestia.
Que oscurece temprano,
y no encuentro remedio
para esta humedad que me pudre los huesos.

Ahora que me pongo el abrigo
y las más atrevidas caminan desnudas.
Que el aire es helado
y no hay paraguas alguno
que aguante derecho estas rachas de viento.

Ahora que me levanto dormido
y paso los días con Forsyth o Richards.
Que me acuesto con Wilde
y escribo más rimas.

Ahora que asisto impasible
a la espera de verte haciendo la cena.
Que reconozco lo dicho
como pasado cercano, repetitivo presente.

Ahora que el otoño llegó,
y nos llama a la puerta.

► Partida

Ella dice:

Te vas y yo me quedo
yaciendo enferma, medio muerta,
llorando lágrimas grises
reflejo de un cielo plumizo
que se derrumba sobre mí,
sin rastro de luz, cargado de sombras.

Paseando sonámbula, perdida,
planeando futuros de autómata
en esta ciudad de almas solitarias
y bares vacíos,
sin el plural de ti, nosotras.

Meditando triste y confundida,
rescatando recuerdos
del desván de la memoria
atada al instante en que, desnuda,
prometiste no largarte nunca.

Aguardando esperanzada, melancólica,
un golpe en la puerta
que llene el vacío que dejaste
en esta mujer partida y furibunda.

► ***Pulvis es...***

Hombre mortal,
que sin religión ni ciencia camina sin pausa
hacia aquello que verdaderamente es:
polvo efímero de estrellas.

► Puntos suspensivos

Hoy vi tus puntos suspensivos
y sentí un frío sudor de manos,
un vuelco estomacal al pensar
por fin, que me querías.

Hoy vi tus puntos suspensivos
y pensé en todo el tiempo
que te habías escondido,
que no aparecías en pantallas
ni en las listas de los seres queridos.

Hoy vi tus puntos suspensivos
y no pude leer sus líneas
ni sus contenidos,
y tuve que imaginar lo escrito
como capricho del destino.

Hoy vi tus puntos suspensivos
y deseé dejar de verlos
sustituyéndolos pronto
por cuerpos, abrazos, miradas,
cinco silencios y ni una palabra.

Hoy vi, ya ves,
tres simples puntos suspensivos...

► ¿Qué es la vida?

¿Un intermedio,
un calendario,
una casualidad,
una entrevista?

¿Una novela,
un vodevil,
una triste poesía?

¿Un principio,
un final,
un paseo,
una carrera?

¿Una tormenta,
un vendaval,
un río,
una marea?

Samsta
Saturday
Samedi
Sabado

1

► ¿Qué quedará?

¿Qué quedará
cuando los hombres dejen de ser hombres?
¿cuando las prisas nos hayan atropellado?
¿cuando la imaginación se apague como una vela?
¿cuando sólo se escuchen de nuestras voces los ecos?
¿cuando en la luz ya no bailen las sombras?
¿cuando el cielo pierda al azul, adopte al negro?
¿cuando el viento no traiga polen sino polvo?
¿cuando los que ya sufren por fin mueran?
¿cuando los privilegiados dejemos de serlo?
¿cuando la vida sólo sean recuerdos?
¿cuando los insensatos, por fin,
hayan lanzado las bombas?

► Recuerdos

Los recuerdos son el aire de una habitación vacía,
son la bicicleta y nuestra primera caída,
son las sonrisas de nuestro primer amante,
son los cachetes recibidos en la juvenil rebeldía.

Los recuerdos son vampiros huyendo de la luz del día,
son en solitaria cama la mejor compañía,
son un puzle donde faltan fichas,
son batallas ganadas, y perdidas.

Los recuerdos son del cero al seis indescifrables,
del siete al trece los más vagos,
del catorce al veinte los amables,
del veintiuno al ahora, egoístas.

Los recuerdos son un beso que la mejilla derecha recibe
mientras la izquierda no mira,
son testigos confusos de nuestra existencia,
son las huellas de nuestras más profundas pérdidas.

Los recuerdos son los mensajeros del pasado,
los demonios del señor Olvido,
los que empañan nuestro hoy,
los que pretenden encaminar nuestro mañana.

Los recuerdos son la supervivencia,
lo que nos queda cuando se nos escapa la vida,
son testimonios de la historia
cuando la muerte, implacable, nos visita.

► **Seda**

Se da que te quiero así:
tranquila, pillina,
sencilla, risueña,
con tus virtudes,
defectos, barreras.

Se da que me gustas así:
vestida, desnuda,
dormida, despierta,
con tus malos días,
los buenos y a medias.

Se da que te prefiero así:
honesto, directa,
práctica, discreta,
con tus ganas de hoy
sin pensar en mañana.

Se da que enamoras así:
atenta, comprensiva,
cariñosa, energética,
con tus besos y abrazos,
con tus manos de seda.

► **Sensata proclama**

¡Que se imponga la verdad
y desaparezcan los miserables de espíritu!

¡Que caigan destronados los gobernantes
canjeadores de ese mundo posible por efímero poder!

¡Que perfore nuestros corazones la paz,
como una bala!

¡Que los Dioses abandonen sus templos
y los sacerdotes sus dogmas y riquezas!

¡Que la incertidumbre de la nada
nos haga más fuerte el alma
y más generosas las palabras!

¡Que enmudezca la ciudad,
y muera la impertinencia humana!

¡Que sea así un prometedor mañana
el canto de una esperanza sensata!

► Si

Si desde lejos te mando un verso
es un sobre viejo, o se equivocó el cartero.

Si a diario te pienso y te sueño
es locura, despiste o simple aburrimiento.

Si en cada esquina, foto, o bar te veo
estoy ciego, borracho, incluso enfermo.

Si en cada autobús te deseo a mi lado
es que viajo solo o mal acompañado.

Si entre sábanas aún te huelo
es que no hay otra, o que sólo es sexo.

Si pasa el tiempo y te sigo queriendo
no te quiero a ti, será al recuerdo.

*A Stefano Motta,
porque lo que aprendí con él no se olvida*

► Sintiendo el ser

El fato ya no me habla,
sólo escucho a la casualidad.
Es casualidad cuando te apoyas en mi alma,
cuando me besas, y no puedo decir nada.
El sentir ya no es ser
y eso, amor, nos mata.
Y que yo siga callado
no quita que lo sepas.
Porque los secretos se escapan
entre los silencios de las palabras.

Hoy que empiezo el viaje,
se queda todo en esperanza:
en esas miradas,
en el sabor de la pasta,
en paladar de amargo vino,
en desierta y solitaria cama.

El viaje es de abierto retorno,
por si tu recuerdo ensancha.
En las maletas escondidas andan
de tu lenguaje y tu cuerpo
las bellas metáforas.

¡Ay, mi Cuba que resistes
al paso del tiempo!
¡Dame ese valor que te permite
navegar entre tormentas!
¡Muéstrame tus dificultades
para que las entienda y resuelva!
¡Ofréceme de tu gente sus dudas,
sus penurias y certezas!
¡Déjame mirarte sin filtros,
escribirte prosa subjetiva!

De Sicilia a Norwich
quedóse París por medio,
entre susurros de Ismael,
Guccini, y el cántico de Filio.
Del Venado al Malecón,
de La Habana a Santiago,
del Consejo a Fidel,
de Marcos a Guevara.
¡Ya estoy aquí, mi Cuba,
hoy empieza un sueño!
¡Siento mi ser
te vivo bien adentro!

► Tú

Mi pasado, mi vida,
mi presente, mi muerte,
mi futuro, mi sueño,
mi novela más vendida,
mi chiste más contado,
mi parroquia, mi refugio,
mi verdad, mi más mentira,
mi suerte, mi desgracia.

► Tu pelo entre mis manos

Tu pelo entre mis manos
es acariciar la espuma
de una ola cuando rompe,
entretrejer los hilos de un telar,
flotar en la nada del deseo.

Tu pelo entre mis manos
es acudir al rescate
de un corazón naufragado,
adormecer las prisas,
llenar el silencio de caricias,
descubrir tu ser y mis adentros.

Tu pelo entre mis manos
es sucumbir a la conquista
de tu perfil en mi regazo,
sentir la calidez del respirar
e imaginar los sueños que nacen
bajo cada uno de tus párpados.

► Veintiuno

Transformando lo cultural,
lo impuesto,
en mero pasatiempo.

Siendo tras las pupilas
lo que nunca fuimos,
deshonestos.

Volando alto,
al fin,
cual cometas desatadas.

Liberándonos de prejuicios,
de otras cargas.

Libertad soñada,
utópica, necesaria.

Libertad posible
cuando todo acaba.

yàmana